



NUMISMATICA HERENTALS

IN TAVERNE 'DEN BRASSEUR' TE HERENTALS

Euromunten van het Groothertogdom Luxemburg

Joris FREDERICKX

Vosselaar, 28 mei 2006

Inleiding

Dat 12 van de EU-landen op 01 januari 2002 euromunten¹ in omloop brachten, is voldoende bekend. Dat het Groothertogdom Luxemburg (GHL) een van deze landen is, zal wel niemand verwonderd hebben.

Op de eerste plaats is dit land samen met België en Nederland een baanbreker op het vlak van de Europese samenwerking. Hiervoor volstaat het alleen al naar de start van de samenwerkingsverband van de BENELUX in september 1944 in Londen te verwijzen.

Het groothertogdom heeft dus wat met Europa. En dat zal in een reeks Luxemburgse munten nog duidelijker blijken.



Dat de keerzijden² van de nominale waarden van de eurocent tot het € 2-stuk in de 12 al uitgevende landen, evenals in Monaco, San Marino en Vaticaanstad, overal dezelfde zijn, is genoegzaam bekend. Wel even melden dat n.a.v. de intrede van nieuwe eurolanden deze keerzijden weldra zullen

worden gewijzigd. Meer dan waarschijnlijk wordt het gewoon de kaart van Europa.

Ook geweten is dat de euromunten met een hogere waarde dan € 2 enkel in het uitgevende land als wettelijk betaalmiddel kunnen worden gebruikt.

Terloops nog aanstippen, dat ,voor wat het GHL betreft, de euromuntslag onder de regering van Groothertog (GH) Henri is gestart. Nadat deze vorst in 2000 de troon had bestegen, is nog maar één muntstuk in 'oude Luxemburgse franken' geslagen.



Vz



Kz

De beeldenaar van het laatste geldstuk (500 francs (Ag) 2000) uit de frankperiode is gestileerd. De kunstenares Yvette Gastauer-Claire tekende voor dit ontwerp.

¹ De afgebeelde munten zijn niet op ware grootte

² Details keerzijden van respectievelijk 1 tot 5 eurocent, 10 tot 50 eurocent, 1 en 2 euro
Euromunten het Groothertogdom Luxemburg – blz. 1

De verschillende gezichten van de vorst

 Vz van € 2 en € 1 en eveneens het hoofd van GH Henri op de gouden en zilveren herdenkingsstukken. De ontwerper: kunstenaar Yvette Gastauer-Claire.	 Vz van € 0,50 - € 0,20 - € 0,10. GH Henri. De ontwerper: kunstenaar Yvette Gastauer-Claire.	 Vz van € 0,05 – € 0,02 - € 0,01. GH Henri. De ontwerper: kunstenaar Yvette Gastauer-Claire.
---	--	--

Het GHL en zijn regeerders

 Vz van € 2 uit 2004. GH Henri. Het monogram van de Groothertog op deze herdenkingsmunt werd door de goudsmid en medailleur Olivier Kramer n.a.v. de troonsbe- stijging van de vorst in 2000 ont- worpen.	 Vz van € 2 uit 2005. Deze herden- kingsmunt toont de beeltenissen van de Luxemburgse Groothertog- gen Henri (links vooraan) en van Adolphe. Aanleiding van deze uitgifte is de 50^{ste} verjaardag van GH Henri, de 5^{de} verjaardag van zijn troonsbestijging en de 100^{ste} verjaardag van het overlijden van GH Adolphe. Deze laatste is na het beëindigen van de personele unie met Nederland in 1890 de eerste Luxemburgse vorst. Met hem kwam het Huis Oranje-Weilberg aan de macht.	 Vz van € 2 uit 2006. Ter gelegen- heid van de 25^{ste} verjaardag van Erf-Groothertog Guillaume werd dit stuk met de afbeeldingen van GH Henri (links vooraan) en zijn opvolger geslagen. Bekijk ook op de laatste bladzijde de munt met de drie leden van de dynastie! <i>Het GHL en zijn nationa- le instellingen – Serie zilver- titanium munten</i>
--	--	---

Het GHL en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU)

De Overeenkomst tot oprichting van de BLEU werd op 25 juli 1921 voor een periode van 50 jaar ondertekend. Binnen dit kader werken beide landen aan de ontwikkeling van hun economische en monetaire betrekkingen. De oorspronkelijke overeenkomst liep dus af in 1972. Ze werd in 1982 en 1992 met tien jaar verlengd.

 Vz van Belgisch € 2-stuk 2005. Koning Albert (vooraan rechts) en Groothertog Henri (achteraan links).	Deze munt werd uitgegeven n.a.v. de herdenking van de oprichting van de BLEU. Graveur: Luc Luycx	 Vz van een niet-geslagen Belgisch € 2-stuk 2005. De elkaar aanziende hoofden van Koning Albert (rechts) en Groot-hertog Henri (links).	Ooit zijn er plannen geweest om een € 2-stuk met deze beeldenaar als herdenkingsstuk in omloop te brengen. Graveur: Luc Luycx
Niettegenstaande bovenstaande munten Belgische stukken zijn, passen ze in deze voorstelling van de euromunten van het GHL, omdat ze via de BLEU en de BENELUX kunnen worden gekaderd in een embryonale betrokkenheid van het GHL bij de Europese Unie (voorheen respectievelijk de EEG en de EG).			

Het GHL heeft wat met de Europese Unie (EU)

 Vz van het gouden € 5-stuk uit 2003. GH Henri. De kunstenaar Yvette Gastauer-Claire ontwierp zowel bovenstaande afbeelding als die hiernaast.	 Vz van de onderstaande € 25-stukken (Ag) met een holografische weergave van het €-symbool en van het betreffende jaartal.			
 De kz van de € 25 (Ag) uit 2002 toont het logo van het Europees Gerechtshof 'CURIA', in Luxemburg, omgeven door de tekst 'Cour de Justice des Communautés Européennes' 50 jaar geleden vestigde dit hof zich eerst in Villa Vauban in de Luxemburgse hoofdstad.	 Deze kz van de € 5 (Au) uit 2003 toont n.a.v. de 5^{de} verjaardag van de instelling een schematische schets van de Banque Centrale du Luxembourg. De kringvormige tekst luidt: "1998 Banque Centrale du Luxembourg 2003 – Système européen des banques centrales."	 De kz van de € 25 (Ag) uit 2004 toont het logo van het Europees Parlement, de Europese vlag en het inschrift 'Parlement Européen'. Een passend getuigenis van 25 jaar Europese Verkiezingen.	 De kz van de € 25 (Ag) uit 2005 toont het gebouw van de Raad van de Europese Unie. Reden van deze uitgifte is het voorzitterschap van het GHL: I.05 – VI.05. De tekst onder het gebouw luidt: "Conseil de l' Union Européenne".	 De kz van de € 25 (Ag) uit 2006 is aan de Europese Commissie gewijd. Van daar de afbeelding van het Berlaymontgebouw. De passende tekst: Commission européenne.

Het GHL koestert zijn verleden – Serie Culturele Geschiedenis

 Vz van het gouden € 10-stuk uit 2004 is dezelfde als die van dit van 2006. GH Henri. Yvette Gastauer-Claire ontwierp bovenstaande afbeelding. Rechts zijn respectievelijk de keerzijden van het € 10-stuk uit 2004 en 2006 afgebeeld.	 Kz van het € 10-stuk (Au) uit 2004. Het GHL en zijn Romeins verleden. Dit bronzen masker van Hellange (Hellèng) werd in 1853 op een crematieplaats uit de 1^{ste} eeuw n. Chr. gevonden. Het toont het gezicht van een jonge man. Waarschijnlijk was het een vizier van een Romeinse ruiter en werd het uitsluitend bij feestelijke gelegenheden gedragen. Dit kleinood staat op een kaart van het GHL afgebeeld.	 Kz van het € 10-stuk (Au) uit 2006. Het GHL en zijn Keltisch verleden. 'Het everzwijn van de Titelberg' (naar zijn vindplaats genoemd), is een bronzen beeldje, dat uit de 1^{ste} eeuw voor Chr. stamt en in 1934 aan het museum werd geschonken. Dit massief gegoten Keltisch beeldje, 35 mm hoog, 45 mm lang en 29 mm dik, met een zwart-groene patina, zoals destijds in Gallië vaak voorkomend.
--	--	---

Het GHL en zijn nationale instellingen – Serie zilver-titanium munten

 Vz van het € 10-stuk van 2006 (Ag/Ti). GH Henri. Yvette Gastauer-Claire ontwierp bovenstaande afbeelding. Door voor een zilveren ring en een titanium kern te kiezen zouden wij bijna denken dat ook het GHL de experimentele toer opgaat.	 Kz van het € 10-stuk van 2006 (Ag/Ti). "150 Jaar Banque et Caisse d'Epargne de l'Etat" (BCEE). Deze zijde toont het gebouw van de BCEE met de jaartallen 1865 – 2006.	 Het € 10-stuk (Ag/Ti) van 2006 met op de voorzijde de hoofden van de Groothertogen Jean (rechts) en Henri (midden), samen met dat van Erf-Groothertog Guillaume (links). Het is ook de eerste keer dat drie leden van het heersende vorstenhuis samen op een muntstuk worden afgebeeld. Het stuk werd naar aanleiding van 150^{ste} verjaardag van de 'Conseil d'Etat' (1856 – 2006) geslagen. Als vanzelfsprekend is de Raad van State op de kz van de munt te zien. Ook hier is de ring van zilver en de kern van titanium.
--	---	--

Het GHL en de Europese munthuizen

Voor het slaan van de muntensets, de stukken in stempelglans kwaliteit en de proof sets deed de Banque Centrale du Luxembourg een beroep op de Koninklijke Munt van Nederland en op de Finse Munt. Voor de verzamelaarsmunten, enkel in het GHL een wettig betaalmiddel, werden aan de Staatliche Münzen in Baden-Württemberg (BRD), de Poolse en de Oostenrijkse Munt opdrachten gegeven.

Voor de BENELUX-sets en de circulatiemunten komen dan weer de Koninklijke Munt van België en die van Nederland in aanmerking, alsook de Poolse Munt.